

Коржик

Олена Пчілка

Був собі дід та баба. От одного дня дід і каже:

— Спечи мені, старенька, хлібця!

А баба каже:

— Не спечу, бо нема борошна!

— Та,— каже дід,— піди в комору, повигрібай у засіках, повимітай з бодні[1], то й знайдеться трохи!

Пішла баба з віником, повигрібала, повимітала, і справді! Знайшлося трохи борошенця. Щоб розчинити хліб — мало, а спекти коржика — можна.

Взяла баба влила в те борошенце трішки води, вбила з пару яєчок, замісила, виробила коржика, запалила в печі й спекла.

Вийняла з печі, так не можна їсти — дуже гарячий коржик. Положила баба на вікно, щоб прохолов.

Дід уже так дожидає!

— Оце,— каже,— розломимо по половинці. Одна буде мені, а друга тобі — та й з'їмо.

А коржик слухає та й дума:

"Еге! Так ось на що вони мене спекли! Треба втікати!"

Та стриб з віконця на призьбу, а звідти на землю — і покотивсь, покотивсь далі, далі від дідової хатки.

Котиться коржик дорогою під ліском, коли зустріча його зайчик та й каже:

— Коржику, коржику! Я тебе з'їм.

А коржик каже:

— Та не їж мене, зайчику-лапанчику! Я тобі пісеньку заспіваю!

— Ну, співай! — каже зайчик.

Коржик і завів:

— Я по засіку метений,

Я на яйцях печений,

Я від баби втік,

Я від діда втік,

То й від тебе втечу.

Та й утік, поки зайчик слухав, розвісивши вушка.

Котиться, котиться коржик дорогою, коли зустріча його вовк та й гука:

— Коржику, я тебе з'їм!

А коржик каже:

— Ти не їж мене, вовчику-братику, бо як з'їси, то не почувеш моєї пісеньки, а я вмію добре співати.

— Ну, співай,— каже вовк.

— Я по засіку метений,

Я на яйцях печений,
Я від баби втік,
Я від діда втік,
То й від тебе втечу!

Та й покотивсь... Вовчик тільки зубами клацнув, бо він думав, що й пісеньку послухає, й коржика з'їсть, а не встиг, бо поки він лежав та слухав, то коржик швиденько втік.

Котиться собі та й котиться, коли зустрічає його ведмідь, такий здоровий! Та й каже:

— Стій, коржику, я тебе хочу з'їсти!

А коржик каже:

— Та ні, ведмедоньку-паночку, не їж мене, ось я тобі пісеньку заспіваю.

Та й почав:

— Я по засіку метений,
Я на яйцях печений,
Я від баби втік,
Я від діда втік,
То й від тебе втечу!

Та швиденько й покотивсь.

Біжить, біжить, коли зустрічає його лисичка та й каже:

— А, який хороший коржик! Треба його з'їсти! А коржик каже:

— Та не їж мене, лисичко-сестричко, я тобі пісеньки заспіваю:

— Ну, співай. Послухаю.

Слуха лисичка, а сама вже й рота роззявила. А коржик співа:

— Я по засіку метений,
Я на яйцях печений,
Я від діда втік,
Я від баби втік...

Співа, а сам уже так насторожився[2], щоб швиденько покотитися, втекти.

Лисичка бачить, що тоді не дожене, та й каже:

— От хороша пісенька! Я ще й зроду такої гарної не чула! Тільки знаєш, коржику, я трішки недочуваю, то йди мені ближче заспівай, ось на язика в мене.

Та вистромила язика, а коржик скочив на кінчик і співа:

— Я по засіку метений,
Я на яйцях печений,
Я від баби втік,
Я від діда втік і від тебе...

Тільки що хотів співати "втечу", а тут лисичка — хап! І схопила його зубами.

Коли це — трісь! Лисичка зломила собі два зуби! Бо коржик був твердий та сухий: баба таки його крутенько замісила, та й у печі по щирості витопила, то він і засох. От у лисички зуби й поламались. Не встигла вона й всього коржика з'їсти, тільки трохи

вищербила. Та як заболіло їй, вона й випустила коржика.

А вищерблений коржик побіг та й побіг знов. Як одбіг від лисички, то й каже сам собі:

— Ану я побіжу, подивлюсь, що там дід та баба роблять, чи дуже вони за мною журиються?

Прибіг, скочив на призьбу та й слухає.

А дід і баба сидять кінець столу та й плачуть:

— Ось який у нас був хороший коржик, одним один, та й утік, а більше вже нема борошенця, вже останнє повимітали!..

А коржик скочив на віконце та й каже:

— Та не журіться ви! Ось бачите, що зробилося: лисичка хотіла мене з'їсти та й зуби поламала, тільки вищербила мене. А ви ж би собі останні зуби поламали, такий я твердий!

— Е,— каже баба,— то й добре, що так сталося! А то в мене мало зубів зосталось, та й тих би не було!

— Еге! — озвався до баби дід,— то в тебе хоч трохи зубів є, а в мене один, то що ж би це було, якби я останнього зуба зломив? Цур йому, тому коржикові! Піди краще, старенька, мені картопельки вкопай та звари — буде й добреньке й м'якеньке!

— Отак і краще! — гукнув коржик,— а я ще по світу погуляю! Нехай лиш мене хто мудрий зловить!

Та й покотивсь, покотивсь, таки співаючи пісні:

— Я по засіку метений,

Я на яйцях печений!

[1] Бодня — бочка.

[2] Насторочуватися — насторожуватися, спрямуватися.